

نوشتن به **پارسی** (استاندارد نگارش فارسی با حروف لاتین) بسیار ساده است و در مدت کوتاهی آن را خواهید آموخت. با دانستن و رعایت چند قانون ساده قادر خواهید بود در نگارش دقیق **پارسی** متبحر شوید. قوانین اصلی:

- مهمترین اصل در **پارسی** این است که کلمات باید همانطوری نوشته شوند که خوانده می‌شوند. هر چیزی که تلفظ می‌شود نوشته شده و هر چیزی که تلفظ نمی‌شود نوشته نخواهد شد. به عبارت دیگر روش نوشتن بر اساس روش تلفظ کلمه است و نه روش نوشتن آن با خط فارسی-عربی.
- **پارسی** پنج حرف اختصاصی (**ā ē ī ō š ž**) دارد اما تایپ آن با صفحه کلید انگلیسی به سادگی ممکن است. اگر به هر دلیل امکان تایپ این پنج حرف اختصاصی را ندارید می‌توانید از حروف جایگزین **پارسی جایگزین (Alternative Paarsi)** استفاده کنید، که **zh sh ow w aa** جایگزین **ā ē ī ō š ž** می‌شود. البته با نصب نرم‌افزار کوچکی صفحه کلید انگلیسی شما مجهز به پنج حرف اختصاصی **پارسی** خواهد شد که بدون نیاز به تغییر صفحه کلید و تنها با تایپ کردن حرف ` (معمولاً در گوشه سمت چپ و بالای صفحه کلید) و سپس یکی از کلیدهای **Z S O . E ā** تایپ خواهند شد.
- از جدول زیر برای آموختن حروف صحیح استفاده کنید. بسیار مهم است که با دقت به ستون آخر از روش‌های شایع در بینگلیش خودداری کنید:

اشباهای ممکن ناشی از فیکلیش	مثال (پارسی جایگزین داخل براکتز نوشته شده‌است)	پارسی	صدا
a A u	(maar) mār مار (aab) āb آب	â (aa)	آ
kh	(xaahar) xāhar خواهر (xaane) xāne خانه	x	خ
ch	bacce بچه	c	چ
	(shir) šir شیر	š (sh)	ش
j	(zhaale) žāle زاله	ž (zh)	ژ
g zh	tavajjoh توجه jegar جگر	j	ج
gh	moqazzi مغزی qavi قوی	q	ق غ
oo ou	u او xub خوب	u	او
و -	(qorwaan) qorēān قرآن (alaawem) alāēem علائم (mawni) maēni معنی	ê (w)	توقف (مدرء ج)
e ea ee y	sib سیب (iraan) irān ایران	i	ای
ی .i ش	(bayaan) bayān بیان yek یک	y	ی
w	(tavahhosh) tavahhoš توحش vahdat وحدت va و	v	و
	(owj) ōj اوج (xosrow) xosrō خسرو (mowj) mōj موج	ô (ow)	وُ
c	maktub مکتوب	k	ک
	gol گل	q	گ

- استفاده از حروف بزرگ در ابتدای جمله و اول اسامی خاص و قواعد علامت‌گذاری مانند زبان انگلیسی است: **Nāme u Hasan ast.** (Naame u Hasan ast.) نام او حسن است.
 - کسره‌ای که بین مضاف و مضاف الیه استفاده می‌شود به صورت **e** یا **ye** چسبیده به کلمه اول بکار می‌رود، مانند **asbe man** خانه تو (xaaneyeye to).
 - ه غیر ملفوظ آخر کلماتی مانند **lāne** (laane) و **jādde** (jadde) نوشته نمی‌شود. اما ه آخر در کلماتی مانند **tah** (ته) و **leh** (له) باید نوشته‌شود.
 - به تفاوت صدای **ā** و **y** توجه کنید. صدای **ā** مشابه صدای **ای** در سفید، ایمان و سیب است. اما صدای **y** مانند صدای **ی** در دریا، یاس و یکتا میباشد.
 - از آن جایی که در فارسی تفاوتی بین تلفظ **س-ص-ث**، **ز-ذ-ض-ظ**، **غ-ق**، **ط-ه** نیست در هنگام نوشتن آنها را به صورت یکسان (**s, z, q, t, h**) می‌نویسیم.
- نکات دیگر:

- اعراب (کسره، ضمه و فتحه) که در فارسی عادت به نوشتن آن نداریم در **پارسی** باید به طور کامل نوشته شود. مانند **تَجْرَه tajrobeh**, **مجموعه majmue**.
- گاهی برای ایجاد تمایز با کلمه اصلی می‌توانیم کسره مضاف اضافه شده به آخر کلمه را با استفاده از حرف **-** جدا کنیم، البته این موضوع اجباری نیست اما ممکن است گاهی برای نوشتن تلفظ نام و نام خانوادگی افراد لازم باشد، مانند: علی گفت: "**نام من علی جوینده است**". Ali goft: "Nâme man Ali-ye Juyande ast."
- نیم‌فاصله که برای جدا کردن قسمت‌های کلمه به کار می‌رود از آنجایی که تلفظ نمی‌شود نوشته هم نمی‌شود. مانند **لَک‌لَک laklak**, **می‌رفت miraft**, **کوه‌ها kuhha** (kuhhaa).
- اگر اصرار داشته باشیم که قسمت‌های یک کلمه را به صورت جدا از هم مشخص کنیم. برای این کار از حرف **-** (hyphen-minus) استفاده می‌کنیم. مانند **تَجْرَه‌آمیز tahajjor-âميز**, **فوق‌لیسانس fôqe-lisâns** (fowqe-lisaans tahajjor-aamiz).
- بعضی کلمات بیش از یک تلفظ دارند که به این ترتیب چندین روش نگارش مختلف هم خواهند داشت، مانند **آینه âyne** (aayne) **آینه âine** (aaine) **آینه âyene** (aayene).

- در خصوص کلمات انگلیسی با تلفظ انگلیسی به خصوص کلمات فنی و اسامی خاص گاهی بهتر است با املاي انگلیسی نوشته شوند زیرا به این ترتیب در داخل متن هم قابل جستجو خواهند بود. مانند: **ویندوز** Windows، **فیسبوک** Facebook، **اوباما** Obama.
- اگر کلمات خارجی با تلفظ فارسی شده بکار می‌رود بهتر است که آنها را بر اساس تلفظ فارسی بنویسید. مانند کلمه انگلیسی Licence (لایسنس) که در فارسی صورت **لیسانس** lisāns (lisaans) خوانده می‌شود. یا کلمات **باجه** و **بودجه**، با وجودی که معادل کلمه خارجی یکسانی (budget) هستند، از آنجایی که در فارسی تلفظشان متفاوت شده است به صورت **باجه** bāje (baaje) و **بودجه** budje نوشته می‌شوند.
- تعداد معدودی کلمات مانند **ثواب** و **صواب** که تلفظ یکسان و نگارش متفاوتی دارند هر دو به یک صورت **savāb** (savaab) نوشته می‌شوند و خواننده هم از محتوای کلام متوجه منظور صحیح می‌شود. این مسئله اشکال زیادی ندارد زیرا در نگارش فارسی هم کلماتی مانند **شیر** وجود دارند که دو معنی متفاوت و نگارش یکسانی دارند.
- یکی از نکات مهم در **پارسی** تطابق گفتار و نگارش است. صداهایی که خوانده نمی‌شوند نوشته هم نمی‌شوند و همه صداهایی که نوشته می‌شوند باید تلفظ هم بشوند. بنابراین اگر متنی به زبان عامیانه نوشته می‌شود بهتر است که به همان صورت عامیانه نگارش یابد. مانند **میشه بری خونه؟** Miše beri xune? (Miše beri xune?).
- وقتی **همزه** و **ع** صدای توقف ندارند نباید از حرف **ê** (w) استفاده کرد. مانند عوض **avaz**، عاصی **āsi** (āasi)، **مُعین** moayyan. اما برعکس گاهی صدای توقف **ê** (w) ناشی از همزه یا عین نمی‌باشد اما وجود دارد و جزیی از تلفظ کلمه است که در این صورت به این حرف نیاز داریم. مانند **قرآن** qorēān (qorwaan).
- تشدید سبب تکرار حرف می‌شود مانند **بچه** bacce. اما توجه کنید که در کلماتی مانند **ثانیاً** sāniyan (saaniyan) به دلیل تفاوت تلفظ **ی** و **i** تکرار وجود ندارد.

نوشتن فارسی با نگارش فارسی-عربی از بعد از نفوذ اعراب در ایران متداول گشت و جایگزین نگارشیهای باستانی (مانند میخی، اوستایی و پهلوی) شد که قبل از آن برای نوشتن زبان فارسی به کار می‌رفت. نگارش فارسی کنونی نوع تغییر یافته‌ای از نگارش عربی (Perso-Arabic script) است که صداهای خاص زبان فارسی (پ، ژ، چ و گ) به آن اضافه شده است. استفاده از این نگارش هم مزایا و هم معایب قابل توجهی را برای زبان و فرهنگ فارسی سبب شده است. از طرفی به نفوذ و تبادل دوسویه فرهنگ فارسی و عربی در ایران و کشورهای عرب (و همچنین کشورهایمانند پاکستان و عثمانی که از این نگارش استفاده می‌کردند) کمکهای شایان توجهی کرده است و از طرف دیگر به فراموشی سپردن نگارشیهای باستانی به نوعی سبب مشکل شدن ارتباط ایرانیان با فرهنگ باستانی خود شده است. البته تغییر گویشها، زبانها و نگارشاها در همه کشورها و فرهنگها در طول تاریخ اتفاق افتاده و امری طبیعی بوده است.

تغییرات تکنولوژی، محدودیتهای فنی و عدم تطبیق با نگارشیهای شایع در دنیا که اکثراً بر مبنای لاتین و رومی بوده، از چپ به راست نوشته می‌شوند و حروف جداگانه دارند سبب محدودیتهایی برای کاربران خط کنونی فارسی در کامپیوتر و فضاهای مجازی شده است. بسیاری از کاربران امکانات لازم برای تایپ صحیح حروف فارسی را در اختیار ندارند یا قادر به این کار نیستند. آموزش زبان فارسی به نوآموزان این زبان و همچنین کودکان ایرانی مقیم خارج کشور که زبان فارسی را تا حدودی می‌دانند اما با نگارش آن آشنا نیستند بسیار مشکل است زیرا نوآموز باید بطور همزمان زبان و خط را بیاموزد و عدم استفاده از اعراب و چسبیده بودن حروف در کلمات فارسی سبب مشکلتر شدن موضوع می‌شود. در بعضی موارد مانند نام دامنه‌های اینترنتی، پاسپورت، اعلام اسامی و نشانی‌ها در مدارک بین‌المللی، اسامی فایل کامپیوتری یا بعضی دستگاهها مانند تجهیزات کوچک یا گوشیهای موبایل نوشتن فارسی اگر ناممکن نباشد بسیار مشکل است.

این مسایل باعث شده است که حتی افرادی که بسیار علاقمند به حفظ و اعتلای فرهنگ فارسی هستند در بسیاری موارد ناچار به نوشتن فارسی با حروف لاتین باشند. اما مقاومت دست‌اندرکاران فرهنگی در مقابل فارسی‌نویسی با حروف لاتین باعث بی‌جواب ماندن این نیاز کاربران و ایجاد نوع بسیار بی‌قاعدہ ای از فارسی‌نویسی با حروف لاتین که پینگلیش (یا پینگلیش Pinglish, Finglish) نام دارد شده است. پینگلیش‌نویسی دقت و کیفیت بسیار پایینی دارد و سبب تشنج نوشتاری و سردرگمی و سوتفاهم خواننده و نویسنده می‌شود به صورتی که بعضی آن را نشانه تبیلی و کم‌سوادی نویسنده می‌دانند و به نوعی تبدیل به تهدیدی برای اصالت، موجودیت و دقت زبان فارسی شده است. این موضوع به قدری اهمیت پیدا کرده‌است که بعضی سایت‌ها که به حفظ اصالت زبان فارسی اهتمام دارند متونی که توسط بعضی خوانندگان سایتشان به صورت فینگلیش وارد شود را برای حفظ کیفیت و اعتبار سایت خود حذف می‌کنند.

ایجاد استاندارد نگارش **پارسی** (Parsi, Paarsi) تلاشی است در جهت سر و سامان دادن به نگارش فارسی با حروف لاتین. پیشنهاد این نگارش به مفهوم انکار نگارش فعلی زبان فارسی نیست بلکه به این منظور است که اگر کاربران به هر دلیلی مایل باشند فارسی را با حروف لاتین بنویسند این کار را با روشی استاندارد و با کیفیت انجام دهند.

لطفاً با توصیه پارسی از طریق فرستادن این متن به دیگران به اعتلا و حفظ زبان فارسی کمک کنید.

با تشکر

به پارسی بپیوندید!
www.paarsi.org